

Aplikácia prístupu „výrazne nenarušiť“ („Do no significant harm“) na úrovni špecifických cieľov návrhu Programu Slovensko 2021 – 2027¹

V prílohe 5 uvádzame výber tých špecifických cieľov politik 1, 2, 3, 4 a 5 a opatrení Pilierov I, II a III pre špecifický cieľ Fond na spravodlivú transformáciu pre Región horná Nitra, Košický samosprávny kraj a Banskobystrický samosprávny kraj, pre ktoré sa predpokladá „výrazné narušenie“ niektorého z environmentálnych a klimatických cieľov (opatrenia pre špecifický cieľ Fond na spravodlivú transformáciu sú upravené podľa návrhu Programu Slovensko, predloženého 11. apríla 2022 na medzirezortné pripomienkové konanie).

Cieľ 1 politiky súdržnosti: Priorita 1P1 Veda, výskum, inovácie ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO1.1 ROZVOJ A ROZŠÍRENIE VÝSKUMNÝCH A INOVAČNÝCH KAPACÍT A VYUŽÍVANIA POKROČILÝCH TECHNOLOGIÍ a Špecifický cieľ pre Fond na spravodlivú transformáciu: Pilier I Hospodárska diverzifikácia/OPATRENIE 1.3. PODPORA VÝSKUMU, VÝVOJA A INOVÁCIÍ

Env/klimatické ciele TAXONÓMIA	Hodnotiace otázky	ÁNO	Ak ÁNO/ Zdôvodnenie a opatrenia na elimináciu rizík
1. Zmierňovanie zmeny klímy	Očakáva sa, že opatrenia môžu viesť k zvýšeniu emisií skleníkových plynov?	ÁNO	<p>Dobudovanie, modernizácia a optimalizácia infraštruktúry výskumu bude mať vplyv na emisie. Podľa typu a zamerania investície a podľa technických účelov stavieb sa pri výzvach bude uplatňovať:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Požiadavka na úsporu primárnej energie na úrovni minimálne 30 % (Bod 1.1.1 Metodickéj príručky k výstavbe a obnove budov, Príloha č. 3.1 – 4, MIRRI SR, 2022 – ďalej len „Metodická príručka“, intervenčná oblasť 025bis/026bis); - Požiadavka na maximálnu primárnu energiu, ktorá má byť aspoň o 20 % nižšia ako hodnota energetickej triedy (intervenčná oblasť 025ter); - Podmienka na podporu realizácie hĺbkových obnov; - Stanovenie podmienky pre technické parametre/minimálnu energetickú triedu kotlov a systému vykurovania; - Výmena hlavného zdroja tepla za nový kondenzačný kotol bez možnosti pripojenia na zemný plyn ale iba s možnosťou pripojenia na obnoviteľný zdroj energie, ako napr. bioplyn, biometán, tranzitný plyn zo spracovaného odpadu (za stanovenia minimálnej energetickej triedy pre nový kondenzačný kotol) alebo za nový elektrický kotol, a to len ako nevyhnutné riešenie a na základe preukázanej výhodnosti. Výmena hlavného zdroja tepla za elektrický kotol len za podmienky preukázania jeho nízkej spotreby elektrickej energie a jeho pripojenia na zelenú elektrinu alebo fotovoltaické solárne panely; - Vylúčenie podpory kotlov určených na spaľovanie biomasy (Bod 1.3.6 Metodickéj príručky); - Požadovaný súlad so zákonom č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov;

¹ Zdroj: Metodická príručka k výstavbe a obnove budov, Príloha č. 3.1 – 4. a jej príloha: Aplikácia prístupu „výrazne nenarušiť“ („Do no significant harm“) (vypracovaná pre MIRRI SR v rámci prípravy Plánu obnovy a odolnosti, 2021).

			- Podpora inštalácie obnoviteľných zdrojov energie (solárnych kolektorov, veterných elektrární, tepelných čerpadiel, prípadne geotermálnej energie). Predpokladá sa vplyv na zvýšenie dopravy (rozvoz klientov, zamestnancov, návštev). Pre zmiernenie týchto vplyvov budú pri plánovaní rekonštrukcií a optimalizácie brané do úvahy aj dopravné nároky a dostupnosť hromadnou a verejnou dopravou.
4. Obehové hospodárstvo, vrátane prevencie tvorby odpadov a recyklácie	<i>Očakáva sa, že opatrenie: (i) môže viesť k výraznému zvýšeniu tvorby a zneškodňovania odpadov, alebo ii) bude viesť k významným vplyvom v priamom alebo nepriamom využívaní akéhokoľvek prírodného zdroja v ktorejkoľvek fáze jeho životného cyklu, ktoré nie sú minimalizované primeranými opatreniami; alebo iii) môže byť v nesúlade s Prechodom na obehové hospodárstvo?</i>	ÁNO	Najmenej 70% (hmotnostných) nebezpečného stavebného a demolačného odpadu (s výnimkou prirodzene sa vyskytujúceho materiálu uvedeného v kategórii 17 05 04 v zozname odpadov EÚ 585), ktorý vznikne na stavbe, musí byť pripravený na opätovné použitie alebo zaslané na recykláciu, alebo na iné zhodnotenie materiálu vrátane operácií, ako je zasypávanie, pri ktorých sa pomocou odpadu nahrádzajú iné materiály. Dôraz bude ďalej vo výzvach kladený na: <ul style="list-style-type: none"> - Podporu obehového hospodárstva a využívanie ekologicky menej škodlivých materiálov (Bod 1.5.2 Metodickéj príručky); - Zabezpečenie súladu postupov s Programom predchádzania vzniku odpadu SR (Bod 1.5.3 Metodickéj príručky); - Stanovenie podmienok alebo spôsobu, ktorým sa zabezpečí obmedzovanie tvorby odpadu a súlad s Protokolom EÚ o nakladaní so stavebným odpadom a odpadom z demolácie (bod 1.5.4 Metodickéj príručky); - Stanovenie podmienok alebo spôsobu, ktorým sa zabezpečujú požiadavky pre selektívnu demoláciu (Bod 1.5.5 Metodickéj príručky). V nadväznosti na plánované reformy v rámci Plánu obnovy a odolnosti SR bude sledovaný cieľ dosiahnuť to, aby najmenej 80% všetkých výrobkov z dreva použitých pri renovácii konštrukcií, opláštenia a povrchových úprav pochádzalo buď z recyklovaných/opätovne použitých materiálov alebo pochádzajúcich z trvalo udržateľných lesov, ako sú certifikované certifikačnými auditmi tretích strán vykonávanými akreditovanými certifikačnými orgánmi, napr. normy FSC/PEFC alebo ekvivalentné normy.

Cieľ 1 politiky súdržnosti: Priorita 1P1 Veda, výskum, inovácie ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO1.2 VYUŽÍVANIE PRÍNOSOV DIGITALIZÁCIE PRE OBČANOV, PODNIKY, VÝSKUMNÉ ORGANIZÁCIE A ORGÁNY VEREJNEJ SPRÁVY a Priorita 1P2 Digitálna pripojiteľnosť ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO1.5 ZVYŠOVANIE DIGITÁLNEJ PRIPOJITEĽNOSTI

Env/klimatické ciele TAXONÓMIA	Hodnotiace otázky	ÁNO	Ak ÁNO/ Zdôvodnenie a opatrenia na elimináciu rizík
4. Obehové hospodárstvo, vrátane prevencie tvorby odpadov a recyklácie	<i>Očakáva sa, že opatrenie: (i) môže viesť k výraznému zvýšeniu tvorby a zneškodňovania odpadov, alebo ii) bude viesť k významným vplyvom v priamom alebo nepriamom využívaní akéhokoľvek prírodného zdroja v ktorejkoľvek fáze jeho životného cyklu, ktoré nie sú minimalizované primeranými opatreniami; alebo iii) môže byť v nesúlade s Prechodom na obehové hospodárstvo?</i>	ÁNO	Pri investíciách do materiálového vybavenia budú vyžadované a plnené podmienky zeleného verejného obstarávania. Prvoradý princíp je nákup energeticky účinných zariadení so zníženým environmentálnym vplyvom, pričom existujú možnosti na opätovné použitie, recykláciu a ďalšie zhodnotenie materiálu. Pri investíciách sa bude postupovať podľa odporúčaní pre danú skupinu produktov tak, ako ich definuje EÚ a Slovenská republika: <p>Kritériá GPP EÚ pre počítače a monitory: https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/toolkit/computers%20and%20monitors/SK.pdf</p> <p>Kritériá GPP EÚ pre elektrické a elektronické zariadenia používané v odvetví zdravotnej starostlivosti (EEZ pre zdravotnú starostlivosť) https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/criteria/health/SK.pdf</p> <p>Kritériá GPP EÚ pre zobrazovacie zariadenia: https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/criteria/imaging/SK.pdf</p>

Ciel 2 politiky súdržnosti Priorita 2P1 Energetická efektívnosť a dekarbonizácia: ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO2.1 PODPORA ENERGETICKEJ EFEKTÍVNOSTI A ZNIŽOVANIA EMISÍ SKLENÍKOVÝCH PLYNOV a Špecifický cieľ pre Fond na spravodlivú transformáciu: Pilier II Udržateľné životné prostredie/OPATRENIE 2.1. PODPORA ČISTEJ ENERGIE, OBEHOVÉHO HOSPODÁRSTVA A DEKARBONIZÁCIE PRIEMYSLU

Env/klimatické ciele TAXONÓMIA	Hodnotiace otázky	ÁNO	Ak ÁNO/ Zdôvodnenie a opatrenia na elimináciu rizík
1. Zmierňovanie zmeny klímy	Očakáva sa, že opatrenia môžu viesť k zvýšeniu emisií skleníkových plynov?	ÁNO	<p>Podľa typu a zamerania investície a podľa technických účelov stavieb sa pri výzvach bude uplatňovať:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Požiadavka na úsporu primárnej energie na úrovni minimálne 30 % (Bod 1.1.1 Metodické príručky, intervenčná oblasť 025bis/026bis); - Požiadavka na maximálnu primárnu energiu, ktorá má byť aspoň o 20 % nižšia ako hodnota energetickej triedy (intervenčná oblasť 025ter); - Podmienka na podporu realizácie hĺbkových obnov budov; - Stanovenie podmienky pre technické parametre/minimálnu energetickú triedu kotlov a systému vykurovania; - Výmena hlavného zdroja tepla za nový kondenzačný kotol bez možnosti pripojenia na zemný plyn ale iba s možnosťou pripojenia na obnoviteľný zdroj energie, ako napr. bioplyn, biometán, tranzitný plyn zo spracovaného odpadu (za stanovenia minimálnej energetickej triedy pre nový kondenzačný kotol) alebo za nový elektrický kotol, a to len ako nevyhnutné riešenie a na základe preukázanej výhodnosti. Výmena hlavného zdroja tepla za elektrický kotol len za podmienky preukázania jeho nízkej spotreby elektrickej energie a jeho pripojenia na zelenú elektrinu alebo fotovoltaické solárne panely; - Vylúčenie podpory kotlov určených na spaľovanie biomasy (Bod 1.3.6 Metodické príručky); - Požadovaný súlad so zákonom č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov; - Podpora inštalácie obnoviteľných zdrojov energie (solárnych kolektorov, veterných elektrární, tepelných čerpadiel, prípadne geotermálnej energie). Predpokladá sa vplyv na zvýšenie dopravy (rozvoz klientov, zamestnancov, návštev). Pre zmiernenie týchto vplyvov budú pri plánovaní, rekonštrukcii a optimalizácii brané do úvahy aj dopravné nároky a dostupnosť hromadnou a verejnou dopravou. <p>V oblasti mobility - Ak nie je možné v tejto kategórii použiť úžitkové vozidlá (automobily), ako sú vozidlá s nulovými a nízkymi emisiami (<50 g CO₂/km), vozidlá LNG / CNG jazdiace na bioplyn / biometán – je potrebné deklarovvať, že ide o špeciálne vozidlá, kde sa bude uplatňovať najlepšia dostupná technológia v tejto kategórii vozidiel.</p>
4. Obehové hospodárstvo, vrátane prevencie tvorby odpadov a recyklácie	Očakáva sa, že opatrenie: (i) môže viesť k výraznému zvýšeniu tvorby a zneškodňovania odpadov, alebo ii) bude viesť k významným vplyvom v priamom alebo nepriamom využití akéhokoľvek prírodného zdroja v ktorejkoľvek fáze jeho životného cyklu, ktoré nie sú minimalizované primeranými opatreniami; alebo iii) môže byť	ÁNO	<p>Najmenej 70% (hmotnostných) nebezpečného stavebného a demolačného odpadu (s výnimkou prirodzene sa vyskytujúceho materiálu uvedeného v kategórii 17 05 04 v zozname odpadov EÚ 585), ktorý vznikne na stavbe, musí byť pripravený na opätovné použitie alebo zaslané na recykláciu alebo na iné zhodnotenie materiálu, vrátane operácií, ako je zaspávanie, pri ktorých sa pomocou odpadu nahrádzajú iné materiály. Dôraz bude ďalej vo výzvach kladený na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporu obehového hospodárstva a využívanie ekologicky menej škodlivých materiálov (Bod 1.5.2 Metodické príručky); - Zabezpečenie súladu postupov s Programom predchádzania vzniku odpadu SR (Bod 1.5.3 Metodické príručky); - Stanovenie podmienok alebo spôsobu, ktorým sa zabezpečí obmedzovanie tvorby odpadu a súlad s Protokolom EÚ o nakladaní so stavebným odpadom a odpadom z demolácie (bod 1.5.4 Metodické príručky);

	<i>v nesúlade s Prechodom na obehové hospodárstvo?</i>		<p>- Stanovenie podmienok alebo spôsobu, ktorým sa zabezpečujú požiadavky pre selektívnu demoláciu (Bod 1.5.5 Metodickéj príručky).</p> <p>V nadväznosti na plánované reformy v rámci Plánu obnovy a odolnosti bude sledovaný cieľ dosiahnuť to, aby najmenej 80% všetkých výrobkov z dreva použitých pri renovácii konštrukcií, opláštenia a povrchových úprav pochádzalo buď z recyklovaných / opätovne použitých materiálov, alebo pochádzajúcich z trvalo udržateľných lesov, ako sú certifikované certifikačnými auditmi tretích strán vykonávanými akreditovanými certifikačnými orgánmi, napr Normy FSC / PEFC alebo ekvivalentné normy.</p> <p>V oblasti mobility - Deklarácia a referencia na zavedené opatrenia na nakladanie s odpadom vo fáze používania (údržba) aj na konci životnosti vozového parku, a to aj prostredníctvom opätovného použitia a recyklácie batérií a elektroniky (najmä v nich dôležitých surovín) v súlade s hierarchiou odpadu. Budú zohľadnené výrobné vplyvy a systém nebude podporovať predčasné vyradenie prevádzkyschopných vozidiel z prevádzky. V rámci schémy sa predovšetkým vyžaduje, aby každé vyradené auto bolo spracované autorizovaným spracovateľským strediskom (ATF) podľa smernice o vozidlách po dobe životnosti (2000/53 / ES), čo sa preukazuje osvedčením požadovaným pre účasť na schéme.</p>
--	--	--	--

Cieľ 2 politiky súdržnosti: Priorita 2P1 Energetická efektívnosť a dekarbonizácia ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO.2 PODPORA ENERGIE Z OBNOVITEĽNÝCH ZDROJOV V SÚLADE SO SMERNICOU (EÚ) 2018/2001 VRÁTANE KRITÉRIÍ UDRŽATEĽNOSTI, KTORÉ SÚ V NEJ STANOVENÉ a Špecifický cieľ pre Fond na spravodlivú transformáciu: Pilier II Udržateľné životné prostredie/OPATRENIE 2.1. PODPORA ČISTEJ ENERGIE, OBEHOVÉHO HOSPODÁRSTVA A DEKARBONIZÁCIE PRIEMYSLU

Env/klimatické ciele TAXONÓMIA	Hodnotiace otázky	ÁNO	Ak ÁNO/ Zdôvodnenie a opatrenia na elimináciu rizík
6. Ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov	<i>Existuje možnosť, že opatrenia: (i) výrazne poškodia dobrý stav a odolnosť ekosystémov; alebo ii) poškodia stav ochrany biotopov a druhov (vrátane Európskeho významu)?</i>	ÁNO	<p>Pri výrobe vodíka sa bude postupovať podľa úrovne BAT-AEL, ktorá sa vyžaduje, ak činnosť významne prispieva k miestnej úrovni znečistenia ovzdušia, ktorá prekračuje normy kvality ovzdušia.</p> <p>Minimálnou požiadavkou je implementácia a dodržiavanie uznávaného systému environmentálneho manažérstva (ISO 14001, EMAS alebo ekvivalent).</p> <p>V prípade lokalít/prevádzok, ktoré sa nachádzajú v oblastiach citlivých na biodiverzitu alebo v ich blízkosti (vrátane siete chránených oblastí Natura 2000, lokalít svetového dedičstva UNESCO a kľúčových oblastí biodiverzity (KBA), ako aj iných chránených oblastí), bude kladený dôraz na primerané posúdenie vykonávané v súlade s ustanoveniami stratégie EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030. Prinavrátanie prírody do našich životov (COM(2020) 380 final), smerníc EÚ o vtákoch (2009/147/ES) a biotopov (92/43/EHS).</p> <p>Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE: Kľúčovou otázkou je udržateľnosť investícií do biomasy a ich uhlíková neutralita. SR môže využiť proces na vytvorenie jednotného rámca pre biomasu na základe odporúčaní EÚ o udržateľnosti biomasy (https://ec.europa.eu/energy/topics/renewable-energy/biomass_en) a nariadenia EÚ o začlenení skleníkových plynov emisie a záchyty z využívania pôdy, zmeny využívania pôdy a lesného hospodárstva (LULUCF).</p> <p>Stanovenie udržateľných kritérií pre energiu z biomasy môže nastaviť jasné pravidlá (s odkazom na záväzky v Envirostratégii 2030). V koordinácii so Spoločnou poľnohospodárskou politikou budú projekty podpory biomasy 2 generácie (rýchlo rastúce dreviny a biomasa na energetické účely) podporované len v prípade ich ekologickej udržateľnosti</p>

Cieľ 2 politiky súdržnosti: Priorita 2P1 Energetická efektívnosť a dekarbonizácia ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO2.3 VÝVOJ INTELIGENTNÝCH ENERGETICKÝCH SYSTÉMOV, SIETÍ A USKLADNENIA MIMO TRANSEURÓPSKEJ ENERGETICKEJ SIETE (TEN-E) a Špecifický cieľ pre Fond na spravodlivú transformáciu: Pilier II Udržateľné životné prostredie/OPATRENIE 2.1. PODPORA ČISTEJ ENERGIE, OBEHOVÉHO HOSPODÁRSTVA A DEKARBONIZÁCIE PRIEMYSLU

Env./klimatické ciele TAXONÓMIA	Hodnotiace otázky	ÁNO	Ak ÁNO/ Zdôvodnenie a opatrenia na elimináciu rizík
4. Obehové hospodárstvo, vrátane prevencie tvorby odpadov a recyklácie	<i>Očakáva sa, že opatrenie: (i) môže viesť k výraznému zvýšeniu tvorby a zneškodňovania odpadov, alebo ii) bude viesť k významným vplyvom v priamom alebo nepriamom využívaní akéhokoľvek prírodného zdroja v ktorejkoľvek fáze jeho životného cyklu, ktoré nie sú minimalizované primeranými opatreniami; alebo iii) môže byť v nesúlade s Prechodom na obehové hospodárstvo?</i>	ÁNO	Pri investíciách do materiálového vybavenia a investícií do uskladňovanie energie sa bude vychádzať z existujúceho nariadenia EÚ (Batteries Directive (2006/66/EC) a z pripravovaných legislatívnych zmien v rámci EZD.

Cieľ 2 politiky súdržnosti: Priorita 2P2 Životné prostredie ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO2.7 POSILNENIE OCHRANY A ZACHOVANIA PRÍRODY, BIODIVERZITY A ZELENEJ INFRAŠTRUKTÚRY, A TO AJ V MESTSKÝCH REGIÓNOCH, A ZNÍŽENIA VŠETKÝCH FORIEM ZNEČISTENIA a Špecifický cieľ pre Fond na spravodlivú transformáciu: Pilier II Udržateľné životné prostredie/OPATRENIE 2.1 PODPORA ČISTEJ ENERGIE, OBEHOVÉHO HOSPODÁRSTVA A DEKARBONIZÁCIE PRIEMYSLU

Env./klimatické ciele TAXONÓMIA	Hodnotiace otázky	ÁNO	Ak ÁNO/ Zdôvodnenie a opatrenia na elimináciu rizík
1. Zmierňovanie zmeny klímy	<i>Očakáva sa, že opatrenia môžu viesť k zvýšeniu emisií skleníkových plynov?</i>	ÁNO	Opatrenie 2.7.8. Zníženie emisií látok znečisťujúcich ovzdušie prostredníctvom náhrady kotlov na tuhé palivá v domácnostiach za vykurovacie zariadenia, nízkoemisné z hľadiska produkcie prachových častíc, vrátane informačných aktivít zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia zahŕňa výmenu vykurovacích systémov na báze uhlia/oleja a zastaraných plynových kotlov za nové kondenzačné kotly bez možnosti pripojenia na zemný plyn ale iba s možnosťou pripojenia na obnoviteľný zdroj energie, ako napr. bioplyn, biometán, tranzitný plyn zo spracovaného odpadu (za stanovenia minimálnej energetickej triedy pre nový kondenzačný kotol) alebo za nové elektrické kotly, a to len ako nevyhnutné riešenie a na základe preukázanej výhodnosti. Výmena hlavného zdroja tepla za elektrický kotol len za podmienky preukázania jeho nízkej spotreby elektrickej energie a jeho pripojenia na zelenú elektrinu alebo fotovoltaické solárne panely; - Vylúčenie podpory kotlov určených na spaľovanie biomasy (Bod 1.3.6 Metodické príručky); - Požadovaný súlad so zákonom č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov; - Podpora inštalácie obnoviteľných zdrojov energie (solárnych kolektorov, veterných elektrární, tepelných čerpadiel, prípadne geotermálnej energie). Toto riešenie je prijaté kvôli problému akútneho riešenia kvality ovzdušia. Výmena kotlov bude vždy súčasťou komplexnej obnovy budov a domov, vrátane zateplenia a výmeny okien.

			<p>Tieto kotly budú zodpovedať triede A, ktorá je pod najvyššími dvoma triedami energetickej účinnosti. Investícia bude požadovať účinnejšie alternatívy (predovšetkým tepelné čerpadlá tried A++ a A+), ale vzhľadom na architektúru budov nie je možné inštalovať všade spoločné tepelné čerpadlá a ako najefektívnejšie z hľadiska nákladov, energie a emisií sú v takýchto objektoch kondenzačné kotly triedy A.</p> <p>Opatrenie vychádza z technických možností a je v kontexte princípu hodnoty za peniaze.</p> <p>Investície do kondenzačných kotlov budú súčasťou širšieho programu obnovy energetickej účinnosti budov, v súlade s dlhodobými stratégiami obnovy podľa Smernice o energetickej hospodárnosti budov a povedú k podstatnému zlepšeniu energetickej hospodárnosti.</p>
--	--	--	---

Cieľ 3 politiky súdržnosti Priorita 3P1 Doprava ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO3.1 ROZVOJ INTELIGENTNEJ, BEZPEČNEJ, UDRŽATEĽNEJ A INTERMODÁLNEJ TEN-T ODOLNEJ PROTI ZMENE KLÍMY

Env/klimatické ciele TAXONÓMIA	Hodnotiace otázky	ÁNO	Ak ÁNO/ Zdôvodnenie a opatrenia na elimináciu rizík
1. Zmierňovanie zmeny klímy	<i>Očakáva sa, že opatrenia môžu viesť k zvýšeniu emisií skleníkových plynov?</i>	ÁNO	<p>Podporované činnosti a povaha oblasti intervencie priamo podporujú cieľ zmiernenia zmeny klímy zatraktívnením verejnej osobnej dopravy, zvýšením podielu verejnej osobnej dopravy (najmä železničnej a vodnej dopravy), presunom výkonov z individuálnej osobnej dopravy, znížením energetickej náročnosti dopravy, najmä používaním elektrických pohonov a zvyšovaním podielu alternatívnych pohonov. Tieto opatrenia sú v súlade s cieľmi a opatreniami Nízkouhlíkovej stratégie SR 2030.</p> <p>Investície do odstránenia kľúčových úzkych miest na cestnej infraštruktúre, prostredníctvom výstavby nových úsekov diaľnic, môžu mať negatívny vplyv vo zvýšení cestnej dopravy. Tieto negatívne vplyvy budú kompenzované zvýšením bezpečnosti a vytváraním udržateľných dopravných alternatív. Podľa prílohy IV Nariadenia 2021/1060 (Tematické základné podmienky – článok 15 ods. 1) a kritérií splnenia základnej podmienky sa budú prezentovať výsledky posúdenia rizík pre bezpečnosť cestnej premávky v súlade s existujúcimi národnými stratégiami bezpečnosti cestnej premávky, spolu s mapovaním príslušných ciest a úsekov.</p>
4. Obehové hospodárstvo, vrátane prevencie tvorby odpadov a recyklácie	<i>Očakáva sa, že opatrenie: (i) môže viesť k výraznému zvýšeniu tvorby a zneškodňovania odpadov, alebo ii) bude viesť k významným vplyvom v priamom alebo nepriamom využívaní akéhokoľvek prírodného zdroja v ktorejkoľvek fáze jeho životného cyklu, ktoré nie sú minimalizované primeranými opatreniami; alebo iii) môže byť v nesúlade s Prechodom na obehové hospodárstvo?</i>	ÁNO	<p>Prijímateľ zavedie opatrenia na minimalizáciu tvorby a separáciu odpadov, ako vo fáze používania (údržba), tak aj pri naplnení životného cyklu a vyradení nakúpených elektrických vlakových jednotiek, najmä vo forme zhodnotenia a opätovného využitia surovín a materiálov s dôrazom na batérie a elektroniku (a vzácne kovy v nich obsiahnuté) v plnom súlade s odpadovou hierarchiou a národnou legislatívou (zákon o odpadoch) s prihliadnutím na najlepšie dostupné techniky. Zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov bude podliehať prísny STN normám a bude realizované výhradne u na to oprávnených subjektov. Schéma nebude podporovať predčasné vyradenie a zošrotovanie koľajových vozidiel, ktoré by mohli byť ešte efektívne opravené a prevádzkované.</p> <p>Najmenej 70% (hmotnostných) nebezpečného stavebného a demolačného odpadu (s výnimkou prirodzene sa vyskytujúceho materiálu uvedeného v kategórii 17 05 04 v zozname odpadov EÚ 585), ktorý vznikne na stavbe, musí byť pripravený na opätovné použitie alebo zaslané na recykláciu, alebo na iné zhodnotenie materiálu, vrátane operácií ako je zasypávanie, pri ktorých sa pomocou odpadu nahrádzajú iné materiály.</p>

Cieľ 3 politiky súdržnosti Priorita 3P1 Doprava ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO3.2 ROZVOJ A POSILŇOVANIE UDRŽATEĽNEJ, INTELIGENTNEJ A INTERMODÁLNEJ VNÚTROŠTÁTNEJ, REGIONÁLNEJ A MIESTNEJ MOBILITY ODOLNEJ PROTI ZMENE KLÍMY VRÁTANE ZLEPŠENÉHO PRÍSTUPU K TEN-T A CEZHRANIČNEJ MOBILITY

Env/klimatické ciele TAXONÓMIA	Hodnotiace otázky	ÁNO	Ak ÁNO/ Zdôvodnenie a opatrenia na elimináciu rizík
1. Zmierňovanie zmeny klímy	<i>Očakáva sa, že opatrenia môžu viesť k zvýšeniu emisií skleníkových plynov?</i>	ÁNO	Podporované činnosti a oblasti intervencie priamo podporujú cieľ zmiernenia zmeny klímy, a to zatraktívnením verejnej železničnej dopravy. Investície do kľúčových úzkych miest v oblasti cestnej infraštruktúry a modernizácia a výstavba ciest II. a III. triedy a miestnych komunikácií môžu mať negatívny vplyv vo zvýšení cestnej dopravy. Tieto negatívne vplyvy budú kompenzované zvýšením bezpečnosti a vytváraním udržateľných dopravných alternatív a zvyšovaním podielu alternatívnych pohonov. Podľa prílohy III Nariadenia EÚ č. 2021/1060 (Tematické základné podmienky – článok 15 ods. 1) a kritérií splnenia základnej podmienky sa budú prezentovať výsledky posúdenia rizík pre bezpečnosť cestnej premávky v súlade s existujúcimi národnými stratégiami bezpečnosti cestnej premávky, spolu s mapovaním príslušných ciest a úsekov.
4. Obehové hospodárstvo, vrátane prevencie tvorby odpadov a recyklácie	<i>Očakáva sa, že opatrenie: (i) môže viesť k výraznému zvýšeniu tvorby a zneškodňovania odpadov, alebo ii) bude viesť k významným vplyvom v priamom alebo nepriamom využívaní akéhokoľvek prírodného zdroja v ktorejkoľvek fáze jeho životného cyklu, ktoré nie sú minimalizované primeranými opatreniami; alebo iii) môže byť v nesúlade s Prechodom na obehové hospodárstvo?</i>	ÁNO	Investície budú plne rešpektovať ciele a opatrenia Programu predchádzania vzniku odpadu SR na roky 2019 – 2025. Opatrenie bude od prijímateľov a prevádzkovateľov vyžadovať to, aby obmedzovali vznik odpadu počas výstavby infraštruktúry, v súlade s Protokolom EÚ o nakladaní so stavebným odpadom a odpadom z demolácie, s prihliadnutím na najlepšie dostupné techniky a uľahčovali opätovné použitie a vysokokvalitnú recykláciu selektívnym odstraňovaním materiálov za využívania dostupných systémov triedenia stavebného odpadu.
6. Ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov	<i>Existuje možnosť, že opatrenia: (i) výrazne poškodia dobrý stav a odolnosť ekosystémov; alebo ii) poškodia stav ochrany biotopov a druhov (vrátane Európskeho významu)?</i>	ÁNO	V súlade so smernicami 2011/92/EÚ a 92/43/EHS bude, ak to bude nevyhnutné, vykonané posudzovanie vplyvov na životné prostredie v súvislosti s výstavbou infraštruktúry. Zabezpečí sa vykonanie požadovaných zmierňujúcich krokov na zníženie fragmentácie a degradácie pôdy, najmä zelených koridorov a iných opatrení na prepojenosť biotopov, ako aj príslušných chránených druhov živočíchov uvedených v prílohe IV k smernici 92/43/EHS.

Ciel' 4 politiky súdržnosti Priorita 4P1 Adaptabilný a prístupný trh práce ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO4.1 ZVYŠOVANIE ÚČINNOSTI A INKLUZÍVNOSTI TRHOV PRÁCE A PRÍSTUPU KU KVALITNÉMU ZAMESTNANIU ROZVÍJANÍM SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY A PODPOROU SOCIÁLNEHO HOSPODÁRSTVA a Špecifický cieľ pre Fond na spravodlivú transformáciu: Pilier I Hospodárska diverzifikácia/OPATRENIE1.1. PODPORA VYTVÁRANIA NOVÝCH UDRŽATEĽNÝCH PRACOVNÝCH MIEST

Env/klimatické ciele TAXONÓMIA	Hodnotiace otázky	ÁNO	Ak ÁNO/ Zdôvodnenie a opatrenia na elimináciu rizík
1. Zmierňovanie zmeny klímy	<i>Očakáva sa, že opatrenia môžu viesť k zvýšeniu emisií skleníkových plynov?</i>	ÁNO	<p>Debarierizácia objektov a výstavba a rekonštrukcia zariadení pre deti do 3 rokov bude mať vplyv na emisie. Podľa typu a zamerania investície a podľa technických účelov stavieb sa pri výzvach bude uplatňovať:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Požiadavka na úsporu primárnej energie na úrovni minimálne 30 % (Bod 1.1.1 Metodické príručky, intervenčná oblasť 025bis/026bis); - Požiadavka na maximálnu primárnu energiu, ktorá má byť aspoň o 20 % nižšia ako hodnota energetickej triedy (intervenčná oblasť 025ter); - Podmienka na podporu realizácie hĺbkových obnov budov; - Stanovenie podmienok pre technické parametre/minimálnu energetickú triedu kotlov a systému vykurovania. - Výmena hlavného zdroja tepla za nový kondenzačný kotol bez možnosti pripojenia na zemný plyn ale iba s možnosťou pripojenia na obnoviteľný zdroj energie, ako napr. bioplyn, biometán, tranzitný plyn zo spracovaného odpadu (za stanovenia minimálnej energetickej triedy pre nový kondenzačný kotol) alebo za nový elektrický kotol, a to len ako nevyhnutné riešenie a na základe preukázanej výhodnosti. Výmena hlavného zdroja tepla za elektrický kotol len za podmienky preukázania jeho nízkej spotreby elektrickej energie a jeho pripojenia na zelenú elektrinu alebo fotovoltaické solárne panely; - Vylúčenie podpory kotlov určených na spaľovanie biomasy (Bod 1.3.6 Metodické príručky); - Požadovaný súlad so zákonom č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov; - Podpora inštalácie obnoviteľných zdrojov energie (solárnych kolektorov, veterných elektrární, tepelných čerpadiel, prípadne geotermálnej energie). Predpokladá sa vplyv na zvýšenie dopravy (rozvoz klientov, zamestnancov, návštev). Pre zmiernenie týchto vplyvov budú pri plánovaní, rekonštrukcii a optimalizácii brané do úvahy aj dopravné nároky a dostupnosť hromadnou a verejnou dopravou. <p>V oblasti mobility, ak nie je možné v tejto kategórii použiť úžitkové vozidlá (automobily), ako sú vozidlá s nulovými a nízkymi emisiami (<50 g CO₂ / km), vozidlá LNG/CNG jazdiace na bioplyn / biometán, je potrebné deklarovat', že ide o špeciálne vozidlá, kde sa bude uplatňovať najlepšia dostupná technológia v tejto kategórii vozidiel.</p>
4. Obehové hospodárstvo, vrátane prevencie tvorby odpadov a recyklácie	<i>Očakáva sa, že opatrenie: (i) môže viesť k výraznému zvýšeniu tvorby a zneškodňovania odpadov, alebo ii) bude viesť k významným vplyvom v priamom alebo nepriamom využívaní akéhokoľvek prírodného zdroja v ktorejkoľvek fáze jeho životného cyklu, ktoré nie sú</i>	ÁNO	<p>Najmenej 70% (hmotnostných) nebezpečného stavebného a demolačného odpadu (s výnimkou prirodzene sa vyskytujúceho materiálu uvedeného v kategórii 17 05 04 v zozname odpadov EÚ 585), ktorý vznikne na stavbe, musí byť pripravený na opätovné použitie alebo zaslaný na recykláciu alebo na iné zhodnotenie materiálu, vrátane operácií ako je zaspávanie, pri ktorých sa pomocou odpadu nahrádzajú iné materiály. Dôraz bude ďalej vo výzvach kladený na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporu obehového hospodárstva a využívanie ekologicky menej škodlivých materiálov (Bod 1.5.2 Metodické príručky); - Zabezpečenie súladu postupov s Programom predchádzania vzniku odpadu SR (Bod 1.5.3 Metodické príručky);

	<p><i>minimalizované primeranými opatreniami; alebo iii) môže byť v nesúlade s Prechodom na obehové hospodárstvo?</i></p>		<p>- Stanovenie podmienok alebo spôsobu, ktorým sa zabezpečí obmedzovanie tvorby odpadu a súlad s Protokolom EÚ o nakladaní so stavebným odpadom a odpadom z demolácie (bod 1.5.4 Metodické príručky);</p> <p>- Stanovenie podmienok alebo spôsobu, ktorým sa zabezpečujú požiadavky pre selektívnu demoláciu (Bod 1.5.5 Metodické príručky).</p> <p>V nadväznosti na plánované reformy v rámci Plánu obnovy a odolnosti bude sledovaný cieľ dosiahnuť to, aby najmenej 80% všetkých výrobkov z dreva použitých pri renovácii konštrukcií, opláštenia a povrchových úprav pochádzalo buď z recyklovaných / opätovne použitých materiálov alebo pochádzajúcich z trvalo udržateľných lesov, ako sú certifikované certifikačnými auditmi tretích strán vykonávanými akreditovanými certifikačnými orgánmi, napr. normy FSC/PEFC alebo ekvivalentné normy.</p> <p>V oblasti mobility budú zavedené opatrenia na nakladanie s odpadom vo fáze používania (údržba) aj na konci životnosti vozového parku, a to aj prostredníctvom opätovného použitia a recyklácie batérií a elektroniky (najmä v nich použitých dôležitých surovín) v súlade s hierarchiou odpadu. Sú zohľadnené výrobné vplyvy a systém nebude podporovať predčasné vyradenie prevádzkyschopných vozidiel z prevádzky. V rámci schémy na podporu sa predovšetkým vyžaduje to, aby každé vyradené auto bolo spracované autorizovaným spracovateľským strediskom (ATF) podľa smernice o vozidlách po dobe životnosti (2000/53 / ES), čo sa preukazuje osvedčením požadovaným pre účasť na schéme.</p>
--	---	--	--

Cieľ 4 politiky súdržnosti Priorita 4P2 Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO4.2 ZLEPŠENIE ROVNÉHO PRÍSTUPU K INKLUZÍVNYM A KVALITNÝM SLUŽBÁM V OBLASTI VZDELÁVANIA, ODBORNEJ PRÍPRAVY A CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA ROZVÍJANÍM DOSTUPNEJ INFRAŠTRUKTÚRY VRÁTANE POSILŇOVANIA ODOLNOSTI PRE DIŠTANČNÉ A ONLINE VZDELÁVANIE A ODBORNÚ PRÍPRAVU a Špecifický cieľ pre Fond na spravodlivú transformáciu: Pilier III Kvalita života a sociálna infraštruktúra/OPATRENIE 3.1. PODPORA VZDELÁVANIA, ODBORNEJ PRÍPRAVY, ZRUČNOSTÍ A REKVALIFIKÁCIE

Env/klimatické ciele TAXONÓMIA	Hodnotiace otázky	ÁNO	Ak ÁNO/ Zdôvodnenie a opatrenia na elimináciu rizík
1. Zmierňovanie zmeny klímy	<p><i>Očakáva sa, že opatrenia môžu viesť k zvýšeniu emisií skleníkových plynov?</i></p>	ÁNO	<p>Debarierizácia škôl, materiálne vybavenie a budovanie učební bude mať vplyv na emisie. Podľa typu a zamerania investície a podľa technických účelov stavieb sa pri výzvach sa bude uplatňovať:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Požiadavka na úsporu primárnej energie na úrovni minimálne 30 % (Bod 1.1.1 Metodické príručky, intervenčná oblasť 025bis/026bis); - požiadavka na maximálnu primárnu energiu, ktorá má byť aspoň o 20 % nižšia ako hodnota energetickej triedy (intervenčná oblasť 025ter); - Podmienka na podporu realizácie hĺbkových obnov budov; - Stanovenie podmienok pre technické parametre/minimálnu energetickú triedu kotlov a systému vykurovania. - Výmena hlavného zdroja tepla za nový kondenzačný kotol bez možnosti pripojenia na zemný plyn ale iba s možnosťou pripojenia na obnoviteľný zdroj energie, ako napr. bioplyn, biometán, tranzitný plyn zo spracovaného odpadu (za stanovenia minimálnej energetickej triedy pre nový kondenzačný kotol) alebo za nový elektrický kotol, a to len ako nevyhnutné riešenie a na základe preukázanej výhodnosti. Výmena hlavného zdroja tepla za elektrický kotol len za podmienky preukázania jeho nízkej spotreby elektrickej energie a jeho pripojenia na zelenú elektrinu alebo fotovoltaické solárne panely;

			<p>- Vylúčenie podpory kotlov určených na spaľovanie biomasy (Bod 1.3.6 Metodickéj príručky);</p> <p>- Požadovaný súlad so zákonom č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov;</p> <p>- Podpora inštalácie obnoviteľných zdrojov energie (solárnych kolektorov, veterných elektrární, tepelných čerpadiel, prípadne geotermálnej energie). Predpokladá sa vplyv na zvýšenie dopravy (rozvoz klientov, zamestnancov, návštev). Pre zmiernenie týchto vplyvov budú pri plánovaní, rekonštrukcii a optimalizácii brané do úvahy aj dopravné nároky a dostupnosť hromadnou a verejnou dopravou.</p> <p>V oblasti mobility, ak nie je možné v tejto kategórii použiť úžitkové vozidlá (automobily), ako sú vozidlá s nulovými a nízkymi emisiami (<50 g CO₂ / km), vozidlá LNG / CNG jazdiace na bioplyn / biometán, je potrebné deklarovať, že ide o špeciálne vozidlá, kde sa bude uplatňovať najlepšia dostupná technológia v tejto kategórii vozidiel.</p>
<p>4. Obehové hospodárstvo, vrátane prevencie tvorby odpadov a recyklácie</p>	<p><i>Očakáva sa, že opatrenie: (i) môže viesť k výraznému zvýšeniu tvorby a zneškodňovania odpadov, alebo ii) bude viesť k významným vplyvom v priamom alebo nepriamom využívaní akéhokoľvek prírodného zdroja v ktorejkoľvek fáze jeho životného cyklu, ktoré nie sú minimalizované primeranými opatreniami; alebo iii) môže byť v nesúlade s Prechodom na obehové hospodárstvo?</i></p>	<p>ÁNO</p>	<p>Pri investíciách do materiálového vybavenia budú vyžadované a plnené podmienky zeleného verejného obstarávania. Prvoradý princíp je nákup energeticky účinných zariadení so zníženým environmentálnym vplyvom, pričom existujú možnosti na opätovné použitie, recykláciu a ďalšie zhodnotenie materiálu.</p> <p>Pri investíciách sa bude postupovať podľa odporúčaní pre danú skupinu produktov tak, ako ich definuje EÚ a Slovenská republika: Kritériá GPP EÚ pre počítače a monitory: https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/toolkit/computers%20and%20monitors/SK.pdf Kritériá GPP EÚ pre elektrické a elektronické zariadenia používané v odvetví zdravotnej starostlivosti (EEZ pre zdravotnú starostlivosť) https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/criteria/health/SK.pdf Kritériá GPP EÚ pre zobrazovacie zariadenia: https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/criteria/imaging/SK.pdf</p> <p>Najmenej 70% (hmotnostných) nebezpečného stavebného a demolačného odpadu (s výnimkou prirodzene sa vyskytujúceho materiálu uvedeného v kategórii 17 05 04 v zozname odpadov EÚ 585), ktorý vznikne na stavbe, musí byť pripravený na opätovné použitie alebo zaslané na recykláciu alebo na iné zhodnotenie materiálu, vrátane operácií ako je zasypávanie, pri ktorých sa pomocou odpadu nahrádzajú iné materiály. Dôraz bude ďalej vo výzvach kladený na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporu obehového hospodárstva a využívanie ekologicky menej škodlivých materiálov (Bod 1.5.2 Metodickéj príručky); - Zabezpečenie súladu postupov s Programom predchádzania vzniku odpadu SR (Bod 1.5.3 Metodickéj príručky); - Stanovenie podmienok alebo spôsobu, ktorým sa zabezpečí obmedzovanie tvorby odpadu a súlad s Protokolom EÚ o nakladaní so stavebným odpadom a odpadom z demolácie (bod 1.5.4 Metodickéj príručky); - Stanovenie podmienok alebo spôsobu, ktorým sa zabezpečujú požiadavky pre selektívnu demoláciu (Bod 1.5.5 Metodickéj príručky). <p>V nadväznosti na plánované reformy v rámci Plánu obnovy a odolnosti bude sledovaný cieľ dosiahnuť to, aby najmenej 80% všetkých výrobkov z dreva použitých pri renovácii konštrukcií, opláštenia a povrchových</p>

			<p>úprav pochádzalo buď z recyklovaných/opätovne použitých materiálov alebo pochádzajúcich z trvalo udržateľných lesov, ako sú certifikované certifikačnými auditmi tretích strán vykonávanými akreditovanými certifikačnými orgánmi, napr. normy FSC/PEFC alebo ekvivalentné normy.</p> <p>V oblasti mobility budú zavedené opatrenia na nakladanie s odpadom vo fáze používania (údržba) aj na konci životnosti vozového parku, a to aj prostredníctvom opätovného použitia a recyklácie batérií a elektroniky (najmä v nich použitých dôležitých surovín) v súlade s hierarchiou odpadu. Sú zohľadnené výrobné vplyvy a systém nebude podporovať predčasné vyradenie prevádzkyschopných vozidiel z prevádzky. V rámci schémy na podporu sa predovšetkým vyžaduje to, aby každé vyradené auto bolo spracované autorizovaným spracovateľským strediskom (ATF) podľa smernice o vozidlách po dobe životnosti (2000/53 / ES), čo sa preukazuje osvedčením požadovaným pre účasť na schéme.</p>
--	--	--	---

Cieľ 4 politiky súdržnosti Priorita 4P3 Zručnosti pre lepšiu adaptabilitu ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO4.2 ZLEPŠENIE ROVNÉHO PRÍSTUPU K INKLUZÍVNYM A KVALITNÝM SLUŽBÁM V OBLASTI VZDELÁVANIA, ODBORNEJ PRÍPRAVY A CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA ROZVÍJANÍM DOSTUPNEJ INFRAŠTRUKTÚRY VRÁTANE POSILŇOVANIA ODOLNOSTI PRE DIŠTANČNÉ A ONLINE VZDELÁVANIE A ODBORNÚ PRÍPRAVU a Špecifický cieľ pre Fond na spravodlivú transformáciu: Pilier III Kvalita života a sociálna infraštruktúra/OPATRENIE 3.1. PODPORA VZDELÁVANIA, ODBORNEJ PRÍPRAVY, ZRUČNOSTÍ A REKVALIFIKÁCIE

Env/klimatické ciele TAXONÓMIA	Hodnotiace otázky	ÁNO	Ak ÁNO/ Zdôvodnenie a opatrenia na elimináciu rizík
1. Zmierňovanie zmeny klímy	<i>Očakáva sa, že opatrenia môžu viesť k zvýšeniu emisií skleníkových plynov?</i>	ÁNO	<p>Modernizácia infraštruktúry (nová, úprava existujúcej) a skvalitnenie materiálno-technického a technologického vybavenia bude mať vplyv na emisie. Podľa typu a zamerania investície a podľa technických účelov stavieb sa pri výzvach bude uplatňovať:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Požiadavka na úsporu primárnej energie na úrovni minimálne 30 % (Bod 1.1.1 Metodické príručky, intervenčná oblasť 025bis/026bis); - Požiadavka na maximálnu primárnu energiu, ktorá má byť aspoň o 20 % nižšia ako hodnota energetickej triedy (intervenčná oblasť 025ter); - Podmienka na podporu realizácie hĺbkových obnov budov; - Stanovenie podmienok pre technické parametre/minimálnu energetickú triedu kotlov a systému vykurovania. - Výmena hlavného zdroja tepla za nový kondenzačný kotol bez možnosti pripojenia na zemný plyn ale iba s možnosťou pripojenia na obnoviteľný zdroj energie, ako napr. bioplyn, biometán, tranzitný plyn zo spracovaného odpadu (za stanovenia minimálnej energetickej triedy pre nový kondenzačný kotol) alebo za nový elektrický kotol, a to len ako nevyhnutné riešenie a na základe preukázanej výhodnosti. Výmena hlavného zdroja tepla za elektrický kotol len za podmienky preukázania jeho nízkej spotreby elektrickej energie a jeho pripojenia na zelenú elektrinu alebo fotovoltaické solárne panely; - Vylúčenie podpory kotlov určených na spaľovanie biomasy (Bod 1.3.6 Metodické príručky); - Požadovaný súlad so zákonom č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov; - Podpora inštalácie obnoviteľných zdrojov energie (solárnych kolektorov, veterných elektrární, tepelných čerpadiel, prípadne geotermálnej energie). Predpokladá sa vplyv na zvýšenie dopravy (rozvoz klientov, zamestnancov, návštev). Pre zmiernenie týchto vplyvov budú pri plánovaní, rekonštrukcii a optimalizácii brané do úvahy aj dopravné nároky a dostupnosť hromadnou a verejnou dopravou.

			<p>V oblasti mobility, ak nie je možné v tejto kategórii použiť úžitkové vozidlá (automobily), ako sú vozidlá s nulovými a nízkymi emisiami (<50 g CO₂ / km), vozidlá LNG / CNG jazdiace na bioplyn / biometán, je potrebné deklarovvať, že ide o špeciálne vozidlá, kde sa bude uplatňovať najlepšia dostupná technológia v tejto kategórii vozidiel.</p>
4. Obehové hospodárstvo, vrátane prevencie tvorby odpadov a recyklácie	<p><i>Očakáva sa, že opatrenie: (i) môže viesť k výraznému zvýšeniu tvorby a zneškodňovania odpadov, alebo ii) bude viesť k významným vplyvom v priamom alebo nepriamom využívaní akéhokoľvek prírodného zdroja v ktorejkoľvek fáze jeho životného cyklu, ktoré nie sú minimalizované primeranými opatreniami; alebo iii) môže byť v nesúlade s Prechodom na obehové hospodárstvo?</i></p>	ÁNO	<p>Pri investíciách do materiálového vybavenia budú vyžadované a plnené podmienky zeleného verejného obstarávania. Prvoradý princíp je nákup energeticky účinných zariadení so zníženým environmentálnym vplyvom, pričom existujú možnosti na opätovné použitie, recykláciu a ďalšie zhodnotenie materiálu.</p> <p>Pri investíciách sa bude postupovať podľa odporúčaní pre danú skupinu produktov tak, ako ich definuje EÚ a Slovenská republika: Kritériá GPP EÚ pre počítače a monitory: https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/toolkit/computers%20and%20monitors/SK.pdf Kritériá GPP EÚ pre elektrické a elektronické zariadenia používané v odvetví zdravotnej starostlivosti (EEZ pre zdravotnú starostlivosť) https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/criteria/health/SK.pdf Kritériá GPP EÚ pre zobrazovacie zariadenia: https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/criteria/imaging/SK.pdf</p> <p>Najmenej 70% (hmotnostných) nebezpečného stavebného a demolačného odpadu (s výnimkou prirodzene sa vyskytujúceho materiálu uvedeného v kategórii 17 05 04 v zozname odpadov EÚ 585), ktorý vznikne na stavbe, musí byť pripravený na opätovné použitie alebo zaslaný na recykláciu, alebo na iné zhodnotenie materiálu, vrátane operácií ako je zasypávanie, pri ktorých sa pomocou odpadu nahrádzajú iné materiály. Dôraz bude ďalej vo výzvach kladený na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporu obehového hospodárstva a využívanie ekologicky menej škodlivých materiálov (Bod 1.5.2 Metodické príručky); - Zabezpečenie súladu postupov s Programom predchádzania vzniku odpadu SR (Bod 1.5.3 Metodické príručky); - Stanovenie podmienok alebo spôsobu, ktorým sa zabezpečí obmedzovanie tvorby odpadu a súlad s Protokolom EÚ o nakladaní so stavebným odpadom a odpadom z demolácie (bod 1.5.4 Metodické príručky); - Stanovenie podmienok alebo spôsobu, ktorým sa zabezpečujú požiadavky pre selektívnu demoláciu (Bod 1.5.5 Metodické príručky). <p>V nadväznosti na plánované reformy v rámci Plánu obnovy a odolnosti bude sledovaný cieľ dosiahnuť to, aby najmenej 80% všetkých výrobkov z dreva použitých pri renovácii konštrukcií, opláštenia a povrchových úprav pochádzalo buď z recyklovaných/opätovne použitých materiálov alebo pochádzajúcich z trvalo udržateľných lesov, ako sú certifikované certifikačnými auditmi tretích strán vykonávanými akreditovanými certifikačnými orgánmi, napr. normy FSC/PEFC alebo ekvivalentné normy.</p> <p>V oblasti mobility budú zavedené opatrenia na nakladanie s odpadom vo fáze používania (údržba) aj na konci životnosti vozového parku, a to aj prostredníctvom opätovného použitia a recyklácie batérií a</p>

			elektroniky (najmä v nich použitých dôležitých surovín) v súlade s hierarchiou odpadu. Sú zohľadnené výrobné vplyvy a systém nebude podporovať predčasné vyradenie prevádzkyschopných vozidiel z prevádzky. V rámci schémy na podporu sa predovšetkým vyžaduje to, aby každé vyradené auto bolo spracované autorizovaným spracovateľským strediskom (ATF) podľa smernice o vozidlách po dobe životnosti (2000/53 / ES), čo sa preukazuje osvedčením požadovaným pre účasť na schéme.
--	--	--	--

Cieľ 4 politiky súdržnosti Priorita 4P5 Aktívne začlenenie a dostupné služby ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO4.3 PODPORA SOCIÁLNO-EKONOMICKÉHO ZAČLENENIA MARGINALIZOVANÝCH KOMUNIT, DOMÁCNOSTÍ S NÍZKYM PRÍJMOM A ZNEVÝHODNENÝCH SKUPÍN VRÁTANE OSÔB S OSOBITNÝMI POTREBAMI PROSTREDNÍCTVOM INTEGROVANÝCH AKCIÍ VRÁTANE BÝVANIA A SOCIÁLNYCH SLUŽIEB a Špecifický cieľ pre Fond na spravodlivú transformáciu: Pilier III Kvalita života a sociálna infraštruktúra/OPATRENIE 3.2. ZLEPŠENIE SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI O ZRANITEĽNÉ SKUPINY

Env/klimatické ciele TAXONÓMIA	Hodnotiace otázky	ÁNO	Ak ÁNO/ Zdôvodnenie a opatrenia na elimináciu rizík
1. Zmierňovanie zmeny klímy	<i>Očakáva sa, že opatrenia môžu viesť k zvýšeniu emisií skleníkových plynov?</i>	ÁNO	<p>Dobudovanie komunitných centier a investície do infraštruktúry sociálnych služieb budú mať vplyv na emisie. Podľa typu a zamerania investície a podľa technických účelov stavieb sa pri výzvach bude uplatňovať:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Požiadavka na úsporu primárnej energie na úrovni minimálne 30 % (Bod 1.1.1 Metodickéj príručky, intervenčná oblasť 025bis/026bis); - Požiadavka na maximálnu primárnu energiu, ktorá má byť aspoň o 20 % nižšia ako hodnota energetickej triedy (intervenčná oblasť 025ter); - Podmienka na podporu realizácie hĺbkových obnov budov; - Stanovenie podmienok pre technické parametre/minimálnu energetickú triedu kotlov a systému vykurovania. - Výmena hlavného zdroja tepla za nový kondenzačný kotol bez možnosti pripojenia na zemný plyn ale iba s možnosťou pripojenia na obnoviteľný zdroj energie, ako napr. bioplyn, biometán, tranzitný plyn zo spracovaného odpadu (za stanovenia minimálnej energetickej triedy pre nový kondenzačný kotol) alebo za nový elektrický kotol, a to len ako nevyhnutné riešenie a na základe preukázanej výhodnosti. Výmena hlavného zdroja tepla za elektrický kotol len za podmienky preukázania jeho nízkej spotreby elektrickej energie a jeho pripojenia na zelenú elektrinu alebo fotovoltaické solárne panely; - Vylúčenie podpory kotlov určených na spaľovanie biomasy (Bod 1.3.6 Metodickéj príručky); - Požadovaný súlad so zákonom č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov; - Podpora inštalácie obnoviteľných zdrojov energie (solárnych kolektorov, veterných elektrární, tepelných čerpadiel, prípadne geotermálnej energie). Predpokladá sa vplyv na zvýšenie dopravy (rozvoz klientov, zamestnancov, návštev). Pre zmiernenie týchto vplyvov budú pri plánovaní, rekonštrukcii a optimalizácii brané do úvahy aj dopravné nároky a dostupnosť hromadnou a verejnou dopravou. <p>V oblasti mobility, ak nie je možné v tejto kategórii použiť úžitkové vozidlá (automobily), ako sú vozidlá s nulovými a nízkymi emisiami (<50 g CO₂ / km), vozidlá LNG / CNG jazdiace na bioplyn / biometán, je potrebné deklarovať, že ide o špeciálne vozidlá, kde sa bude uplatňovať najlepšia dostupná technológia v tejto kategórii vozidiel.</p>

<p>4. Obehové hospodárstvo, vrátane prevencie tvorby odpadov a recyklácie</p>	<p><i>Očakáva sa, že opatrenie: (i) môže viesť k výraznému zvýšeniu tvorby a zneškodňovania odpadov, alebo ii) bude viesť k významným vplyvom v priamom alebo nepriamom využívaní akéhokoľvek prírodného zdroja v ktorejkoľvek fáze jeho životného cyklu, ktoré nie sú minimalizované primeranými opatreniami; alebo iii) môže byť v nesúlade s Prechodom na obehové hospodárstvo?</i></p>	<p>ÁNO</p>	<p>Najmenej 70% (hmotnostných) nebezpečného stavebného a demolačného odpadu (s výnimkou prirodzene sa vyskytujúceho materiálu uvedeného v kategórii 17 05 04 v zozname odpadov EÚ 585), ktorý vznikne na stavbe, musí byť pripravený na opätovné použitie alebo zaslané na recykláciu, alebo na iné zhodnotenie materiálu, vrátane operácií ako je zaspávanie, pri ktorých sa pomocou odpadu nahrádzajú iné materiály. Dôraz bude vo výzvach kladený ďalej na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporu obehového hospodárstva a využívanie ekologicky menej škodlivých materiálov (Bod 1.5.2 Metodickéj príručky); - Zabezpečenie súladu postupov s Programom predchádzania vzniku odpadu SR (Bod 1.5.3 Metodickéj príručky); - Stanovenie podmienok alebo spôsobu, ktorým sa zabezpečí obmedzovanie tvorby odpadu a súlad s Protokolom EÚ o nakladaní so stavebným odpadom a odpadom z demolácie (bod 1.5.4 Metodickéj príručky); - Stanovenie podmienok alebo spôsobu, ktorým sa zabezpečujú požiadavky pre selektívnu demoláciu (Bod 1.5.5 Metodickéj príručky). <p>V nadväznosti na plánované reformy v rámci Plánu obnovy a odolnosti bude sledovaný cieľ dosiahnuť to, aby najmenej 80% všetkých výrobkov z dreva použitých pri renovácii konštrukcií, opláštenia a povrchových úprav pochádzalo buď z recyklovaných/opätovne použitých materiálov alebo pochádzajúcich z trvalo udržateľných lesov, ako sú certifikované certifikačnými auditmi tretích strán vykonávanými akreditovanými certifikačnými orgánmi, napr. normy FSC/PEFC alebo ekvivalentné normy.</p> <p>V oblasti mobility budú zavedené opatrenia na nakladanie s odpadom vo fáze používania (údržba) aj na konci životnosti vozového parku, a to aj prostredníctvom opätovného použitia a recyklácie batérií a elektroniky (najmä v nich použitých dôležitých surovín) v súlade s hierarchiou odpadu. Sú zohľadnené výrobné vplyvy a systém nebude podporovať predčasné vyradenie prevádzkyschopných vozidiel z prevádzky. V rámci schémy na podporu sa predovšetkým vyžaduje to, aby každé vyradené auto bolo spracované autorizovaným spracovateľským strediskom (ATF) podľa smernice o vozidlách po dobe životnosti (2000/53 / ES), čo sa preukazuje osvedčením požadovaným pre účasť na schéme.</p>
---	--	------------	---

Cieľ 4 politiky súdržnosti Priorita 4P5 Aktívne začlenenie a dostupné služby ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO4.5 ZABEZPEČENIE ROVNÉHO PRÍSTUPU K ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI A ZVÝŠENÍM ODOLNOSTI SYSTÉMOV ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI VRÁTANE PRIMÁRNEJ STAROSTLIVOSTI, A PODPORY PRECHODU Z INŠTITUCIONÁLNEJ STAROSTLIVOSTI NA RODINNÚ A KOMUNITNÚ STAROSTLIVOSŤ a Špecifický cieľ pre Fond na spravodlivú transformáciu: Pilier III Kvalita života a sociálna infraštruktúra/OPATRENIE 3.2. ZLEPŠENIE SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI O ZRANITEĽNÉ SKUPINY

Env/klimatické ciele TAXONÓMIA	Hodnotiace otázky	ÁNO	Ak ÁNO/ Zdôvodnenie a opatrenia na elimináciu rizík
1. Zmierňovanie zmeny klímy	<i>Očakáva sa, že opatrenia môžu viesť k zvýšeniu emisií skleníkových plynov?</i>	ÁNO	Budovanie, rekonštrukcia a debarierizácia zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (SPODaSK) a rozvoj IKT nástrojov bude mať vplyv na emisie. Podľa typu a zamerania investície a podľa technických účelov stavieb pri výzvach sa bude uplatňovať:

			<ul style="list-style-type: none"> - Požiadavka na úsporu primárnej energie na úrovni minimálne 30 % (Bod 1.1.1 Metodické príručky, intervenčná oblasť 025bis/026bis); - Požiadavka na maximálnu primárnu energiu, ktorá má byť aspoň o 20 % nižšia ako hodnota energetickej triedy (intervenčná oblasť 025ter); - Podmienka na podporu realizácie hĺbkových obnov budov; - Stanovenie podmienok pre technické parametre/minimálnu energetickú triedu kotlov a systému vykurovania. - Výmena hlavného zdroja tepla za nový kondenzačný kotol bez možnosti pripojenia na zemný plyn ale iba s možnosťou pripojenia na obnoviteľný zdroj energie, ako napr. bioplyn, biometán, tranzitný plyn zo spracovaného odpadu (za stanovenia minimálnej energetickej triedy pre nový kondenzačný kotol) alebo za nový elektrický kotol, a to len ako nevyhnutné riešenie a na základe preukázanej výhodnosti. Výmena hlavného zdroja tepla za elektrický kotol len za podmienky preukázania jeho nízkej spotreby elektrickej energie a jeho pripojenia na zelenú elektrinu alebo fotovoltaické solárne panely; - Vylúčenie podpory kotlov určených na spaľovanie biomasy (Bod 1.3.6 Metodické príručky); - Požadovaný súlad so zákonom č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov; - Podpora inštalácie obnoviteľných zdrojov energie (solárnych kolektorov, veterných elektrární, tepelných čerpadiel, prípadne geotermálnej energie). Predpokladá sa vplyv na zvýšenie dopravy (rozvoz klientov, zamestnancov, návštev). Pre zmiernenie týchto vplyvov budú pri plánovaní, rekonštrukcii a optimalizácii brané do úvahy aj dopravné nároky a dostupnosť hromadnou a verejnou dopravou. <p>V oblasti mobility, ak nie je možné v tejto kategórii použiť úžitkové vozidlá (automobily), ako sú vozidlá s nulovými a nízkymi emisiami (<50 g CO₂/km), vozidlá LNG / CNG jazdiace na bioplyn / biometán, je potrebné deklarovať, že ide o špeciálne vozidlá, kde sa bude uplatňovať najlepšia dostupná technológia v tejto kategórii vozidiel.</p>
4. Obehové hospodárstvo, vrátane prevencie tvorby odpadov a recyklácie	<p><i>Očakáva sa, že opatrenie: (i) môže viesť k výraznému zvýšeniu tvorby a zneškodňovania odpadov, alebo ii) bude viesť k významným vplyvom v priamom alebo nepriamom využívaní akéhokoľvek prírodného zdroja v ktorejkoľvek fáze jeho životného cyklu, ktoré nie sú minimalizované primeranými opatreniami; alebo iii) môže byť v nesúlade s Prechodom na obehové hospodárstvo?</i></p>	ÁNO	<p>Pri investíciách do materiálového vybavenia budú vyžadované a plnené podmienky zeleného verejného obstarávania. Prvoradý princíp je nákup energeticky účinných zariadení so zníženým environmentálnym vplyvom, pričom existujú možnosti na opätovné použitie, recykláciu a ďalšie zhodnotenie materiálu.</p> <p>Pri investíciách sa bude postupovať podľa odporúčaní pre danú skupinu produktov tak, ako ich definuje EÚ a Slovenská republika: Kritériá GPP EÚ pre počítače a monitory: https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/toolkit/computers%20and%20monitors/SK.pdf Kritériá GPP EÚ pre elektrické a elektronické zariadenia používané v odvetví zdravotnej starostlivosti (EEZ pre zdravotnú starostlivosť) https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/criteria/health/SK.pdf Kritériá GPP EÚ pre zobrazovacie zariadenia: https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/criteria/imaging/SK.pdf</p> <p>Najmenej 70% (hmotnostných) nebezpečného stavebného a demolačného odpadu (s výnimkou prirodzene sa vyskytujúceho materiálu uvedeného v kategórii 17 05 04 v zozname odpadov EÚ 585), ktorý vznikne na stavbe, musí byť pripravený na opätovné použitie alebo zaslané na recykláciu alebo na</p>

			<p>iné zhodnotenie materiálu, vrátane operácií ako je zasypávanie, pri ktorých sa pomocou odpadu nahrádzajú iné materiály. Dôraz bude vo výzvach kladený ďalej na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporu obehového hospodárstva a využívanie ekologicky menej škodlivých materiálov (Bod 1.5.2 Metodickéj príručky); - Zabezpečenie súladu postupov s Programom predchádzania vzniku odpadu SR (Bod 1.5.3 Metodickéj príručky); - Stanovenie podmienok alebo spôsobu, ktorým sa zabezpečí obmedzovanie tvorby odpadu a súlad s Protokolom EÚ o nakladaní so stavebným odpadom a odpadom z demolácie (bod 1.5.4 Metodickéj príručky); - Stanovenie podmienok alebo spôsobu, ktorým sa zabezpečujú požiadavky pre selektívnu demoláciu (Bod 1.5.5 Metodickéj príručky). <p>V nadväznosti na plánované reformy v rámci Plánu obnovy a odolnosti bude sledovaný cieľ dosiahnuť to, aby najmenej 80% všetkých výrobkov z dreva použitých pri renovácii konštrukcií, opláštenia a povrchových úprav pochádzalo buď z recyklovaných/opätovne použitých materiálov alebo pochádzajúcich z trvalo udržateľných lesov, ako sú certifikované certifikačnými auditmi tretích strán vykonávanými akreditovanými certifikačnými orgánmi, napr. normy FSC/PEFC alebo ekvivalentné normy.</p> <p>V oblasti mobility budú zavedené opatrenia na nakladanie s odpadom vo fáze používania (údržba) aj na konci životnosti vozového parku, a to aj prostredníctvom opätovného použitia a recyklácie batérií a elektroniky (najmä v nich použitých dôležitých surovín) v súlade s hierarchiou odpadu. Sú zohľadnené výrobné vplyvy a systém nebude podporovať predčasné vyradenie prevádzkyschopných vozidiel z prevádzky. V rámci schémy na podporu sa predovšetkým vyžaduje to, aby každé vyradené auto bolo spracované autorizovaným spracovateľským strediskom (ATF) podľa smernice o vozidlách po dobe životnosti (2000/53/ES), čo sa preukazuje osvedčením požadovaným pre účasť na schéme.</p>
--	--	--	---

Cieľ 4 politiky súdržnosti Priorita 4P6 Aktívne začlenenie rómskych komunit ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO4.3 PODPORA SOCIÁLNO-EKONOMICKÉHO ZAČLENENIA MARGINALIZOVANÝCH KOMUNÍT, DOMÁCNOSTÍ S NÍZKYM PRÍJMOM A ZNEVÝHODNENÝCH SKUPÍN VRÁTANE OSÔB S OSOBNÝMI POTREBAMI PROSTREDNÍCTVOM INTEGROVANÝCH AKCIÍ VRÁTANE BÝVANIA A SOCIÁLNYCH SLUŽIEB a Špecifický cieľ pre Fond na spravodlivú transformáciu: Pilier III Kvalita života a sociálna infraštruktúra/OPATRENIE 3.2. ZLEPŠENIE SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI O ZRANITELNÉ SKUPINY

Env/klimatické ciele TAXONÓMIA	Hodnotiace otázky	ÁNO	Ak ÁNO/ Zdôvodnenie a opatrenia na elimináciu rizík
1. Zmierňovanie zmeny klímy	<i>Očakáva sa, že opatrenia môžu viesť k zvýšeniu emisií skleníkových plynov?</i>	ÁNO	<p>Občianska a technická infraštruktúra, svojpomocná výstavba obydlií, rekonštrukcia a výstavba budú mať vplyv na emisie. Podľa typu a zamerania investície a podľa technických účelov stavieb sa pri výzvach bude uplatňovať:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Požiadavka na úsporu primárnej energie na úrovni minimálne 30 % (Bod 1.1.1 Metodickéj príručky, intervenčná oblasť 025bis/026bis); - Požiadavka na maximálnu primárnu energiu, ktorá má byť aspoň o 20 % nižšia ako hodnota energetickej triedy (intervenčná oblasť 025ter);

			<ul style="list-style-type: none"> - Podmienka na podporu realizácie hĺbkových obnov budov; - Stanovenie podmienok pre technické parametre/minimálnu energetickú triedu kotlov a systému vykurovania. - Výmena hlavného zdroja tepla za nový kondenzačný kotol bez možnosti pripojenia na zemný plyn ale iba s možnosťou pripojenia na obnoviteľný zdroj energie, ako napr. bioplyn, biometán, tranzitný plyn zo spracovaného odpadu (za stanovenia minimálnej energetickej triedy pre nový kondenzačný kotol) alebo za nový elektrický kotol, a to len ako nevyhnutné riešenie a na základe preukázanej výhodnosti. Výmena hlavného zdroja tepla za elektrický kotol len za podmienky preukázania jeho nižšej spotreby elektrickej energie a jeho pripojenia na zelenú elektrinu alebo fotovoltaické solárne panely; - Vylúčenie podpory kotlov určených na spaľovanie biomasy (Bod 1.3.6 Metodické príručky); - Požadovaný súlad so zákonom č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov; - Podpora inštalácie obnoviteľných zdrojov energie (solárnych kolektorov, veterných elektrární, tepelných čerpadiel, prípadne geotermálnej energie). Predpokladá sa vplyv na zvýšenie dopravy (rozvoz klientov, zamestnancov, návštev). Pre zmiernenie týchto vplyvov budú pri plánovaní, rekonštrukcii a optimalizácii brané do úvahy aj dopravné nároky a dostupnosť hromadnou a verejnou dopravou. <p>V oblasti mobility, ak nie je možné v tejto kategórii použiť úžitkové vozidlá (automobily), ako sú vozidlá s nulovými a nízkymi emisiami (<50 g CO₂ / km), vozidlá LNG / CNG jazdiace na bioplyn / biometán, je potrebné deklarovvať, že ide o špeciálne vozidlá, kde sa bude uplatňovať najlepšia dostupná technológia v tejto kategórii vozidiel.</p>
4. Obehové hospodárstvo, vrátane prevencie tvorby odpadov a recyklácie	<p><i>Očakáva sa, že opatrenie: (i) môže viesť k výraznému zvýšeniu tvorby a zneškodňovania odpadov, alebo ii) bude viesť k významným vplyvom v priamom alebo nepriamom využívaní akéhokoľvek prírodného zdroja v ktorejkoľvek fáze jeho životného cyklu, ktoré nie sú minimalizované primeranými opatreniami; alebo iii) môže byť v nesúlade s Prechodom na obehové hospodárstvo?</i></p>	ÁNO	<p>Najmenej 70% (hmotnostných) nebezpečného stavebného a demolačného odpadu (s výnimkou prirodzene sa vyskytujúceho materiálu uvedeného v kategórii 17 05 04 v zozname odpadov EÚ 585), ktorý vznikne na stavbe, musí byť pripravený na opätovné použitie alebo zaslané na recykláciu alebo na iné zhodnotenie materiálu, vrátane operácií ako je zasypávanie, pri ktorých sa pomocou odpadu nahrádzajú iné materiály. Dôraz bude ďalej vo výzvach kladený na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporu obehového hospodárstva a využívanie ekologicky menej škodlivých materiálov (Bod 1.5.2 Metodické príručky); - Zabezpečenie súladu postupov s Programom predchádzania vzniku odpadu SR (Bod 1.5.3 Metodické príručky); - Stanovenie podmienok alebo spôsobu, ktorým sa zabezpečí obmedzovanie tvorby odpadu a súlad s Protokolom EÚ o nakladaní so stavebným odpadom a odpadom z demolácie (bod 1.5.4 Metodické príručky); - Stanovenie podmienok alebo spôsobu, ktorým sa zabezpečujú požiadavky pre selektívnu demoláciu (Bod 1.5.5 Metodické príručky). <p>V nadväznosti na plánované reformy v rámci Plánu obnovy a odolnosti bude sledovaný cieľ dosiahnuť to, aby najmenej 80% všetkých výrobkov z dreva použitých pri renovácii konštrukcií, opláštenia a povrchových úprav pochádzalo buď z recyklovaných/opätovne použitých materiálov alebo pochádzajúcich z trvalo udržateľných lesov, ako sú certifikované certifikačnými auditmi tretích strán vykonávanými akreditovanými certifikačnými orgánmi, napr. normy FSC/PEFC alebo ekvivalentné normy.</p>

			V oblasti mobility budú zavedené opatrenia na nakladanie s odpadom vo fáze používania (údržba) aj na konci životnosti vozového parku, a to aj prostredníctvom opätovného použitia a recyklácie batérií a elektroniky (najmä v nich použitých dôležitých surovín) v súlade s hierarchiou odpadu. Sú zohľadnené výrobné vplyvy a systém nebude podporovať predčasné vyradenie prevádzkyschopných vozidiel z prevádzky. V rámci schémy na podporu sa predovšetkým vyžaduje to, aby každé vyradené auto bolo spracované autorizovaným spracovateľským strediskom (ATF) podľa smernice o vozidlách po dobe životnosti (2000/53 / ES), čo sa preukazuje osvedčením požadovaným pre účasť na schéme.
--	--	--	---

Cieľ 5 politiky súdržnosti Priorita Moderné regióny 5P1 ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO5.1 PODPORA INTEGROVANÉHO A INKLUZÍVNEHO SOCIÁLNEHO, HOSPODÁRSKEHO A ENVIRONMENTÁLNEHO ROZVOJA, KULTÚRY, PRÍRODNÉHO DEDIČSTVA, UDRŽATEĽNÉHO CESTOVNÉHO RUCHU A BEZPEČNOSTI V MESTSKÝCH REGIÓNOCH a ŠPECIFICKÝ CIEĽ RSO5.2 PODPORA INTEGROVANÉHO A INKLUZÍVNEHO SOCIÁLNEHO, HOSPODÁRSKEHO A ENVIRONMENTÁLNEHO MIESTNEHO ROZVOJA, KULTÚRY, PRÍRODNÉHO DEDIČSTVA, UDRŽATEĽNÉHO CESTOVNÉHO RUCHU A BEZPEČNOSTI V INÝCH AKO MESTSKÝCH REGIÓNOCH

Env/klimatické ciele TAXONÓMIA	Hodnotiace otázky	ÁNO	Ak ÁNO/ Zdôvodnenie a opatrenia na elimináciu rizík
1. Zmierňovanie zmeny klímy	<i>Očakáva sa, že opatrenia môžu viesť k zvýšeniu emisií skleníkových plynov?</i>	ÁNO	<p>Centrá zdieľaných služieb, investície do športovej, kultúrnej a turistickej infraštruktúry, rekonštrukcia letiskovej infraštruktúry budú mať vplyv na emisie. Podľa typu a zamerania investície a podľa technických účelov stavieb sa pri výzvach sa bude uplatňovať:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Požiadavka na úsporu primárnej energie na úrovni minimálne 30 % (Bod 1.1.1 Metodické príručky, intervenčná oblasť 025bis/026bis); - Požiadavka na maximálnu primárnu energiu, ktorá má byť aspoň o 20 % nižšia ako hodnota energetickej triedy (intervenčná oblasť 025ter); - Podmienka na podporu realizácie hĺbkových obnov budov; - Stanovenie podmienok pre technické parametre/minimálnu energetickú triedu kotlov a systému vykurovania. - Výmena hlavného zdroja tepla za nový kondenzačný kotol bez možnosti pripojenia na zemný plyn ale iba s možnosťou pripojenia na obnoviteľný zdroj energie, ako napr. bioplyn, biometán, tranzitný plyn zo spracovaného odpadu (za stanovenia minimálnej energetickej triedy pre nový kondenzačný kotol) alebo za nový elektrický kotol, a to len ako nevyhnutné riešenie a na základe preukázanej výhodnosti. Výmena hlavného zdroja tepla za elektrický kotol len za podmienky preukázania jeho nízkej spotreby elektrickej energie a jeho pripojenia na zelenú elektrinu alebo fotovoltaické solárne panely; - Vylúčenie podpory kotlov určených na spaľovanie biomasy (Bod 1.3.6 Metodické príručky); - Požadovaný súlad so zákonom č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov; - Podpora inštalácie obnoviteľných zdrojov energie (solárnych kolektorov, veterných elektrární, tepelných čerpadiel, prípadne geotermálnej energie). Predpokladá sa vplyv na zvýšenie dopravy (rozvoz klientov, zamestnancov, návštev). Pre zmiernenie týchto vplyvov budú pri plánovaní, rekonštrukcii a optimalizácii brané do úvahy aj dopravné nároky a dostupnosť hromadnou a verejnou dopravou. <p>V oblasti mobility, ak nie je možné v tejto kategórii použiť úžitkové vozidlá (automobily), ako sú vozidlá s nulovými a nízkymi emisiami (<50 g CO₂/km), vozidlá LNG / CNG jazdiace na bioplyn / biometán, je</p>

			potrebné deklarovať, že ide o špeciálne vozidlá, kde sa bude uplatňovať najlepšia dostupná technológia v tejto kategórii vozidiel.
4. Obehové hospodárstvo, vrátane prevencie tvorby odpadov a recyklácie	<p><i>Očakáva sa, že opatrenie: (i) môže viesť k výraznému zvýšeniu tvorby a zneškodňovania odpadov, alebo ii) bude viesť k významným vplyvom v priamom alebo nepriamom využívaní akéhokoľvek prírodného zdroja v ktorejkoľvek fáze jeho životného cyklu, ktoré nie sú minimalizované primeranými opatreniami; alebo iii) môže byť v nesúlade s Prechodom na obehové hospodárstvo?</i></p>	ÁNO	<p>Najmenej 70% (hmotnostných) nebezpečného stavebného a demolačného odpadu (s výnimkou prirodzene sa vyskytujúceho materiálu uvedeného v kategórii 17 05 04 v zozname odpadov EÚ 585), ktorý vznikne na stavbe, musí byť pripravený na opätovné použitie alebo zaslané na recykláciu, alebo na iné zhodnotenie materiálu, vrátane operácií ako je zasypávanie, pri ktorých sa pomocou odpadu nahrádzajú iné materiály. Dôraz bude ďalej vo výzvach kladený na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporu obehového hospodárstva a využívanie ekologicky menej škodlivých materiálov (Bod 1.5.2 Metodickéj príručky); - Zabezpečenie súladu postupov s Programom predchádzania vzniku odpadu SR (Bod 1.5.3 Metodickéj príručky); - Stanovenie podmienok alebo spôsobu, ktorým sa zabezpečí obmedzovanie tvorby odpadu a súlad s Protokolom EÚ o nakladaní so stavebným odpadom a odpadom z demolácie (bod 1.5.4 Metodickéj príručky); - Stanovenie podmienok alebo spôsobu, ktorým sa zabezpečujú požiadavky pre selektívnu demoláciu (Bod 1.5.5 Metodickéj príručky). <p>V nadväznosti na plánované reformy v rámci Plánu obnovy a odolnosti bude sledovaný cieľ dosiahnuť to, aby najmenej 80% všetkých výrobkov z dreva použitých pri renovácii konštrukcií, opláštenia a povrchových úprav pochádzalo buď z recyklovaných/opätovne použitých materiálov, alebo pochádzajúcich z trvalo udržateľných lesov, ako sú certifikované certifikačnými auditmi tretích strán vykonávanými akreditovanými certifikačnými orgánmi, napr. normy FSC/PEFC alebo ekvivalentné normy.</p> <p>V oblasti mobility budú zavedené opatrenia na nakladanie s odpadom vo fáze používania (údržba) aj na konci životnosti vozového parku, a to aj prostredníctvom opätovného použitia a recyklácie batérií a elektroniky (najmä v nich použitých dôležitých surovín) v súlade s hierarchiou odpadu. Sú zohľadnené výrobné vplyvy a systém nebude podporovať predčasné vyradenie prevádzkyschopných vozidiel z prevádzky. V rámci schémy na podporu sa predovšetkým vyžaduje to, aby každé vyradené auto bolo spracované autorizovaným spracovateľským strediskom (ATF) podľa smernice o vozidlách po dobe životnosti (2000/53 / ES), čo sa preukazuje osvedčením požadovaným pre účasť na schéme.</p>